

uklar, og det kan jeg godt forstaa, thi hans Stilling er ikke saa let, det erkender jeg fuldt ud. Det ærede Medlem protesterede imod, at det skulde dreje sig om en enstemmig Tilslutning fra Finansudvalget for, at en Forfatter kunde blive optaget paa Finansloven. Men efter det Citat, jeg oplæste, udtalte den tidligere Undervisningsminister Keiser-Nielsen gentagende i Lands-tinget, at det var en Praksis, han stadig havde fulgt, og, saa vidt han vidste, havde den ogsaa før været fulgt, at der krævedes Enstemmighed for Forfatteres Optagelse paa Finansloven. Deri ligger nogen Garanti for, at man ikke faar for mange Fejltagelser. I øvrigt udtalte den ærede Ordfører Hr. N. Johan Laursen, at han kunde gaa med til nye Regler, nye Lister, han brugte udtrykkelig disse Udtryk, men det ærede Medlem sagde ogsaa dette, at jeg havde søgt at komme disse Forfattere til Livs. Jeg havde kun talt om Bergstedt, jeg holder mig altsaa til ham. Det er jo ikke rigtigt, paa ingen mulig Maade. Det staar enhver frit for at skrive for egen Regning i dette Land, naar han passer at holde sig nogenlunde i tilbørlig Afstand fra Straffeloven. Nej, naar jeg har stillet dette Forslag, er det, fordi jeg mener, at den Forfatter, jeg har talt om, ikke bør have Rigsdagens Stempel som Løn for et særlig samfundsgavnligt Forfatterskab. Det ærede Medlem Hr. Rode sagde, at han havde ikke noget imod at gaa til en Revision af Listen. Han talte, som jeg havde ventet. Vore Bestræbelser var gammelkendte, det var den hellige Kabale om igen. Jeg tænkte paa, at saa maa den højtærede Justitsminister jo være en fremragende Fører for denne Kabale, idet han har vovet noget saa skrækkeligt som at beslægtlægge en Bog. Det kan selvfølgelig ikke være tilladt. For øvrigt var det ærede Medlem fuldt ud Talsmand for den Strømning, som jeg forleden saa en Forfatter betegne ved Ordet „Halvfemseri“. Det ærede Medlem staar som en udpræget Talsmand for den Strømning, der i 70'erne gik ind over vort Land. Der er nogle, der har været med i denne Bevægelse, Mænd som Johannes Jørgensen og Pontoppidan, der er kommet i Tanker om, at den ikke var saa sund. Mange har Erfaringer for de bitre Frugter, som denne Bevægelse har ført med sig. De har erkendt, at det Liv, der levedes efter de Regler, der da blev givet, er ikke det, der har skabt hverken moralsk Renhed eller Sundhed eller Kraft eller Styrke i vort Folk. Da det ærede Medlem nævnte Henrik Pontoppidan og hans Forhold i Forbindelse med Georg Brandes, vil jeg minde om, hvad Henrik

Pontoppidan skrev ved en festlig Lejlighed i Brandes' Liv, jeg husker ikke, om det var ved hans 70de Aar: „Det Kundskabens Træ, du har plantet i Landet — der favned saa vidt over Fjorde og Bugter —, forgifter nu Folket med ormstukne Frugter. — Og Adam, den nye, blev dum som den gamle — og Eva forgreb sig paa Kærlighedsgaven — og aad med hver lysten Gorilla i Haven — Af Herlighedsdrømmen blev intet tilbage —, et Luftsyn det var, og nu sank den i Graven.“ Det er vistnok Henrik Pontoppidans Dom og det Syn, han har paa hele denne Bevægelse. Jeg tror derfor ikke, det ærede Medlem mere kan tage ham til Indtægt for den Bevægelse, som han saa højlydt sværger til og sætter saa stor Pris paa.

Jeg skal dernæst gøre nogle enkelte Bemærkninger til den højtærede Minister. Han omtalte det Tilfælde for nogle Aar siden, som jeg nævnte. Det, jeg havde omtalt, var, at Folketinget havde sluppet Sagen fra sig, men erkendt, at det havde handlet fejl. I øvrigt glæder det mig at faa bekræftet ved Ministerens Udtalelse, hvad jeg ikke tvivlede om efter hans Udtalelser i Finansudvalget, at ved faste Understøttelser forstaaes ikke livsvarige. Der er ikke noget i Vejen for, at den Liste, der er stillet op over de faste Understøttelser, kan ændres, saaledes som det bør ske. Jeg føler mig fuldkommen forvisset om, at hvis Folketingets Medlemmer havde haft Lejlighed til forud for Vedtagelsen i Fjor at læse Hr. Bergstedts Bøger, var han aldrig kommet ind paa den faste Understøttelses-konto. Naar vi nu skal ind paa en Reform og en anden Fremgangsmaade med Hensyn til Optagelse af nye Forfattere, bør deri ogsaa være indbefattet, at en Forfatters tidligere Værker fremlægges her i Rigsdagen, saa at Medlemmerne kan have Lejlighed til paa en bekvem Maade at gøre sig bekendt med dem. Medmindre man da vil gaa til at stryge de allerfleste, saaledes at der kun bliver nogle enkelte ældre, fra alle Sider anerkendte Forfattere tilbage. Det var i Virkeligheden det allerbedste, og jeg henstiller den Tanke til Overvejelse. Den højtærede Minister udtalte, at man godt kunde ændre Optagelsesmaaden og reformere Listen. Det sætter jeg megen Pris paa. Men Ministeren mente ikke, at man kunde sætte enkelte ud. Det var, som jeg sagde før, det samme, som den daværende Undervisningsminister Keiser-Nielsen sagde, men den vedkommende gik alligevel ud. Ministeren nævnte ogsaa som en Vej, man kunde gaa, at der fra kyndig Side skulde foreligge en Karakteristik af den